

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ק"כ ע"א

פרשת וירא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קו"ט ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

אוקמוה. וְלֹהֶ לְהָ אֶל אֶרֶץ הַמּוֹרִיָּה כְּמָא דְאַתְּ אָמַר (שיר השירים ד) אֵלֶּה לִּי אֵל הָרַ
הַמּוֹר. לְאַתְקִנָּא בְּאַתְרָא דִּיתְחַזִּי:

תרגום לעברית

וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶה. וְכִי אֵיךְ יָכוֹל אֲבָרְהָם שֶׁהוּא זָקֵן? אִם תֹּאמַר מִשּׁוּם שְׂיִצְחָק לֹא
יֵצֵא מִרְשׁוֹתָו כָּלֵל - יָפֵה, אָבֵל כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כ) קַח אֶת אֶהְרֹן וְאֶת אֶלְעָזָר בָּנָיו,
אֲלֵא כִּדִּי לְהַמְשִׁיכֶם בְּדִבְרֵימ וּלְהַנְהִיגֶם לְרִצּוֹן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִף כָּאֵן קַח בְּדִבְרֵימ.
אֶת בְּנֶה אֶת יִחִידֶךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּת, הֲרִי פִרְשׁוּהָ. וְלֹהֶ לְהָ אֶל אֶרֶץ הַמּוֹרִיָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(שיר ד) אֵלֶּה לִּי אֵל הָרַ הַמּוֹר, לְתַקֵּן בְּמָקוֹם שְׂרָאוּי.

טקסט הזוהר

בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשׁ' אַ אֲבָרְהָ'ם א' ת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחוֹק. בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי הָא
אוקמוה, אֲלֵא כִּיּוֹן דְּאַתְמָר וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים מֵאֵי טַעְמָא
בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחוֹק. אֲלֵא בְּגִין דְּכֶתִיב כִּי בְּיִצְחָק יִקְרָא לְהָ זֶרַע וְדָא
הוּא יַעֲקֹב דְּנִפְק מִבֵּית וְהָאֵי הוּא בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי. וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחוֹק כְּמָא דְאַתְּ אָמַר
(ירמיה לא) מֵרְחוֹק יֵי נִרְאָה לִּי.

ביום השלישי ויש'א אברה'ם א'ת עיניו וירא את המקום מרחק. ביום השלישי, הרי פרשוה. אלא כיון שאמר ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים, מה הטעם ביום השלישי וירא את המקום מרחק? אלא משום שכתוב כי ביצחק יקרא לך זרע, וזהו יעקב שיצא ממנו, וזהו ביום השלישי. וירא את המקום מרחק, כמו שנאמר (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי.

טקסט הזהיר

וירא את המקום. דא הוא יעקב דכתיב, (בראשית כח) ויקח מאבני המקום. אסתכל אברהם ביום השלישי דאיהו דרגא תליתא וחמא ליה ליעקב דזמין למיפק מניה. מרחוק כמה דאמרן מרחוק ולא לזמן קריב.

תרגום לעברית

וירא את המקום - זהו יעקב, שכתוב (בראשית כח) ויקח מאבני המקום. הסתכל אברהם ביום השלישי, שהוא הדרגה השלישית, וראה את יעקב שעתידי לצאת ממנו. מרחוק, כמו שאמרנו מרחוק ולא לזמן קרוב.

טקסט הזהיר

אמר ליה רבי אלעזר מאי שבחא איהו לאברהם כד אסתכל וחמא דזמין למיפק מניה יעקב. דהא כד אזיל למיעקד ליה ליצחק, לאו שבחא כל כף איהו דיליה.

תרגום לעברית

אמר לו רבי אלעזר, מה שבח של אברהם כשהסתכל וראה שעתידי לצאת ממנו יעקב, שהרי כשהלך לעקד את יצחק אינו שבח כל כף שלו?

אמר ליה ודאי (והא) חמא ליה ליעקב דהא מקדמת דנא ידע אברהם חכמתא, ואסתכל השתא ביום השלישי דאיהו דרגא תליתא למעפד שלימו וכדין חמא ליה ליעקב דכתיב וירא את המקום. אבל השתא קיימא ליה מלה מרחוק בגין דאזיל למיעקד ליה ליצחק ולא בעא להרהר אבתריה דקודשא בריך הוא.

תרגום לעברית

אמר לו, ודאי [והרי] שראה את יעקב, שהרי מקדם לכן ידע אברהם את החכמה, והסתכל עכשו ביום השלישי שהיא דרגה שלישית לעשות שלמות, ואז ראה את יעקב, שכתוב וירא את המקום. אבל עכשו עמד לו הדבר מרחוק, משום שהלך לעקד את יצחק ולא רצה להרהר אחרי הקדוש ברוך הוא.

טקסט הזוהר

מרחוק חמא ליה גו אספקלריאה דלא נהרא בלחודי, ובגין כך חמא ליה ולא אתגלי כלא, דאלו אספקלריאה דנהרא הוה שכיח על האי אספקלריאה דלא נהרא אתקיים עליה אברהם כדקא יאות, אבל מרחוק, בלחודי הוה, מרחוק.

תרגום לעברית

מרחוק ראה אותו בתוך האספקלריה שלא מאירה בלבדה, ולכן ראה אותו ולא התגלה הכל. שאלו היתה מצויה האספקלריה המאירה על האספקלריה שאינה מאירה, התקיים עליה אברהם כראוי, אבל מרחוק בלבדו היתה. מרחוק.

טקסט הזוהר

מאי טעמא אסתלק מהאי מלה אספקלריאה דנהרא בגין דהאי דרגא דיעקב הוה. ובגין דיעקב עד לא אתייליד לא אשתכח השתא על האי דרגא. ותו בגין דיהו ויקבל אגרא. וירא את המקום מרחוק דא יעקב כמה דאתמר מרחוק דלא זכה ביה. (ראייה בעינוי בהאי עלמא אלא מרחוק מגו האי דרגא דהא כד אתא יעקב הכא דאף על גב דאתו

לההוא ראייה וחמא ליעקב, אמר אברהם ודאי קודשא בריך הוא ידע בגוונא אחרא דאתחזי, מיד ויבן שם אברהם את המזבח וגו'. מה כתיב לעילא ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי, הא אוקמוה. אבל מאי טעמא לא אתיב ליה (מדי) מיד. אלא בגין דהא אסתלק מרחמי דאבא על ברא ובגין כה כתיב הנני בני, הנני דאסתלקו רחמי ואתהפך לדינא:

תרגום לעברית

מה הטעם הסתלקה מהדבר הזה האספקלריה המאירה? משום שזו הייתה דרגתו של יעקב, ומשום שעדיין לא נולד יעקב, לא נמצא כאן על הדרגה הזו. ועוד, כדי שילך ויקבל שכר. וירא את המקום מרחק - זה יעקב, כמו שנתפאר מרחוק, שלא זכה בו. [ראיה בעיניו בעולם הזה, אלא מרחוק, מתוך הדרגה הזו, שהרי כשבא יעקב, אברהם היה מת והסתלק מהעולם, וירא את המקום מרחק, אבל לא בראיה אחרת]. ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים וגו'. רמזו [ראה] כאן, שאף על גב שפאו לאותה ראיה וראה את יעקב, אמר אברהם, ודאי הקדוש ברוך הוא יודע בגון אחר שראוי, מיד ויבן שם אברהם את המזבח וגו'. מה כתוב למעלה? ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי. הרי פרשוה. אבל מה הטעם לא השיב לו [דבר] מיד? אלא משום שהרי הסתלק מרחמים של אב על בן, ולכן כתוב הנני בני, הנני שהסתלקו הרחמים והתהפך לדין.

טקסט הזוהר

ויאמר אברהם, ולא כתיב ויאמר אביו, דהא לא קאים עליה כאבא אלא בעל מחלוקת הנה ביה. אלהים יראה לו השם. יראה לנו מפעי ליה, מאי יראה לו. אלא אמר ליה אלהים יראה לו לגרמיה, כד איהו יצטריך. אבל השתא בני ולא אמרא. מיד וילכו שניהם יחדו.

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם, וְלֹא כָתוּב וַיֹּאמֶר אָבִיו, שֶׁהָרִי לֹא עָמַד עָלָיו כָּאֵב, אֲלֵא בַּעַל מַחֲלֶקֶת הָיָה עִמּוֹ. אֱלֹהִים יִרְאֶה לוֹ הַשָּׂה. הָיָה צָרִיךְ (לִכְתֹּב) יִרְאֶה לָנוּ, מַה זֶּה יִרְאֶה לוֹ? אֲלֵא אָמַר לוֹ אֱלֹהִים יִרְאֶה לוֹ לַעֲצֹמוֹ כְּשֶׁהוּא יִצְטָרֵךְ, אֲבָל עֲכָשׁוּ בְּנִי, וְלֹא כִבֵּשׁ. מִיָּד וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו.

טקסט הזוהר

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וָאָמַר (ישעיה לג) הֵן אֶרְאֶלֶם צָעֲקוּ חוּצָה מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם מִרְיָבָיוֹן. הֵן אֶרְאֶלֶם אֵלֶיךָ מִלְּאֲכֵי עֲלָאִי. צָעֲקוּ בְּהֵיכָל שַׁעֲתָא וּבָעוּ לְקַיִמָא עַל הַהִיא מְלָה דְכָתִיב, (בראשית טו) וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ הַחוּצָה. בְּגִין כֹּךְ צָעֲקוּ חוּצָה.

תרגום לעברית

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וָאָמַר, (ישעיה לג) הֵן אֶרְאֶלֶם צָעֲקוּ חֻצָּה מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם מִרְיָבָיוֹן. הֵן אֶרְאֶלֶם - אֵלֶיךָ מִלְּאֲכֵי עֲלִיוֹנִים, צָעֲקוּ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה וְרָצוּ לַעֲמֹד עַל אוֹתוֹ הַדְּבָר, שֶׁכָּתוּב (בראשית טו) וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ הַחוּצָה, לְכֵן צָעֲקוּ חֻצָּה.

טקסט הזוהר

מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם. אֵלֶיךָ אֲנִי מִלְּאֲכֵי אֲחֵרָנִיךְ דְּהוּוּ זְמִינִין לְמִיָּהּ קַמִּיָּה דִּיעֲקֵב וּבְגִינִיָּה דִּיעֲקֵב אֲבִטָּח לֹון שְׁלִימוֹ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכָתִיב, (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים. וְאֵלֶיךָ אֶקְרוֹן מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם, כִּלְהוּ בְּכוּ כִּד חֲמוֹ לִיָּה לְאַבְרָהָם דְּעָקִיד לִיָּה לִיצְחָק, וְאִזְדַּעְזְעוּ עֲלָאִי וְתַתָּאִי וְכִלְהוּ עֲלִיָּה דִיצְחָק:

תרגום לעברית

מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם - אֵלֶיךָ אוֹתָם מִלְּאֲכֵי אֲחֵרִים שֶׁהָיוּ עֲתִידִים לְלָכֶת לִפְנֵי יַעֲקֹב, וּבְשָׁבִיל יַעֲקֹב הִבְטִיחַ לָהֶם שְׁלָמוֹת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּתוּב (שם לב) וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים. וְאֵלֶיךָ נִקְרָאוּ מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם, כִּלְהֵם בְּכוּ כְּשֶׁרָאוּ אֶת אַבְרָהָם שֶׁעֹקֵד אֶת יִצְחָק, וְהִזְדַּעְזְעוּ עֲלִיוֹנִים וְתַתָּוֹנִים וְכִלְהֵם עַל יִצְחָק.

וַיִּקְרָא אֵלָיו מֶלֶאךָה' וְגו', פְּסִיק טַעְמָא בְּגוּוֹיָהוּ, דִּלְאוּ אַבְרָהָם בְּתַרְאָה פְּקֻדְמָאָה.

בְּתַרְאָה

תרגום לעברית

וַיִּקְרָא אֵלָיו מֶלֶאךָה' וְגו'. מִפְּסִיק טַעַם בִּינְיָהֶם, שְׁאִין אַבְרָהָם הָאֲחֵרוֹן פְּרָאשׁוֹן. הָאֲחֵרוֹן שְׁלָם, הָרִאשׁוֹן לֹא שְׁלָם. כְּמוֹ זֶה שְׁמוּאֵל שְׁמוּאֵל - הָאֲחֵרוֹן שְׁלָם, הָרִאשׁוֹן לֹא שְׁלָם. הָאֲחֵרוֹן נָבִיא, הָרִאשׁוֹן לֹא נָבִיא. אֲבָל בְּמִשְׁה מִשְׁה אֵין הִפְסֵק טַעַם, מְשׁוּם שְׁמִיּוֹם שְׁנוֹלֵד לֹא זֶה מִמֶּנּוּ שְׁכִינָה. אַבְרָהָם אַבְרָהָם. רַבִּי חֵיָא אָמַר, כְּדִי לְעוֹרְרוֹ לְרוּחַ אַחֲרֵת, בְּמַעֲשֵׂה אַחֵר, בְּלֵב אַחֵר.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.